

Historieglimt 75

Altertavla i Lademoen kirke

Under overskriften "*Se'n Jesus på sykkel!*" hadde menighetsbladet nummer 2/1994 en artikkel om altertavla i Lademoen kirke. Altertavla har stått der siden kirka var ny i 1905 og maleriet er malt av arkitekten og kunstmaleren Gabriel Kielland. Han er særlig kjent for å ha skapt blyglassvinduene i Nidarosdomen. Det er en egen ro og fred som preger motivet på altertavla i Lademoen kirke. Når en kommer inn i kirken møter en bildet av Jesus i fortrolig samtale med sine to gode venner, kalt Emmausvandrerne. Jesu blick er fylt av varme og omsorg. Han er helt til stede sammen med sine venner og bryr seg om deres frustrasjoner og bekymringer. Det taler til oss om noen av det viktigste i vår tro. Maleriet ble laget i 1904-05 og er helt igjennom et Trondhjemsarbeid. Det er også sterkt preget av Østbyen. De personene som satt modell var fra menigheten. Kunstmaleren var også fra byen. Arkitekt og kunstmaler Gabriel Kielland ble født her i byen i 1871 og fikk sin livsgjerning i hjembyen. Før han fikk oppdraget om å skape de nå så kjente glassmaleriene i Nidarosdomen, malte han altertavla i Lademoen kirke.

Jesus på sykkel. Mannen som ble brukt som modell for Kristus var apoteker Casper F. Westad på Ørneapoteket. Han ble født i 1876. Han bodde i Wessels gate 15b. Han var godt kjent i bybildet og av den oppvoksende slekt i Østbyen. De forbandt hans person med den legemliggjorte Jesus Kristus. Det virket derfor rart på ungene i gata når denne mannen kom anstigende på noe så profant som en sykkel. De hadde vanskelig med å forbinde sykler med det de hadde lært i bibelhistorien. Det hendte derfor at ungene utbrøt: "*Se'n Jesus på sykkel!*" når apoteker Westad kom syklende gjennom gatene. Siden byttet han sykkelen ut med bil og det gjorde ikke saken lettere.

Da Kielland fikk oppdraget med å male altertavla, pekte Westad seg ut som den selvfølgelige sentralskikkelsen. Da arbeidet begynte, forsvant den ene av de to andre modellene, en skomaker, fordi han ikke lenger syntes han hadde tid til slike uproduktive ting. En av de to andre måtte sitte modell for han også. På grunn av dette måtte Kielland snu den ene figuren så ikke ansiktet kom fram for at det ikke skulle vises at det var samme modell. Den manglende modellens ansikt blir vendt mot Frelseren slik at han får fram den forbauselse som må ha grepet begge da de oppdaget hvem som satt til bords sammen med dem.

Bryggearbeideren som ble apostel. Den andre som satt modell, var en traust bryggearbeider fra menigheten. Han het Oluf Hansen Hammer, født 1846 i Mosvik. Han bodde i Øvre Møllenbergt 53. Apotekeren ble av og til iført klær avpasset situasjonen når han satt modell, mens Oluf Hammer hele tiden satt i sine daglige arbeidsklær, en velbrukt busserull. Det passet godt i et sogn som i

stor grad bestod av arbeidsfolk at modellen for Jesu apostel også var en av sliterne i samfunnet. Vi kan alle møte Frelseren og sitte til bords med ham også når vi er i arbeidstøyet. Hammers vesen, hans rolige og verdige gange og de lysende øynene i et fromt ansikt gjorde at ungene i gata forbandt denne personen med de forestillinger de hadde om apostler og andre menn omkring Jesus. Etter en lang arbeidsdag på tolv timer, fra 6 om morgenen til 6 om kvelden, var han hjemom og vasket seg og fikk litt mat før han gikk opp til «Knausen» på Øvre Singsaker for å sitte modell for kunstmaleren Kielland. Og noen betaling for arbeidet sitt ville ingen av modellene høre snakk om.

Bli hos oss! Altertavla er en del av menighetens liv. Den taler fortsatt til oss. Apostlene ba Jesus inntrengende: *"Bli hos oss! Det lir mot kveld og dagen heller."* Da gikk han med inn og ble hos dem. Det som da skjer har Gabriel Kielland prøvd å tolke for oss gjennom det fine og sterke maleriet på altertavla. Det er et motiv fra påskedag, men det er like viktig alle dager i året. Alterbildet plasserer Jesus midt i Lademoens dagligliv.